
Istungidokument

B9-0154/2024

26.2.2024

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

Aleksei Navalnõi mõrva kohta ja vajaduse kohta võtta ELi meetmeid poliitvangide ja rõhutud kodanikuühiskonna toetamiseks Venemaal (2024/2579(RSP))

Pedro Marques, Tonino Picula, Włodzimierz Cimoszewicz, Thijs Reuten
fraktsiooni S&D nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon Aleksei Navalnõi mõrva kohta ja vajaduse kohta võtta ELi meetmeid poliitvangide ja rõhutatud kodanikuühiskonna toetamiseks Venemaal (2024/2579(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Aleksei Navalnõi kohta, eelkõige 17. septembri 2020. aasta resolutsiooni olukorra kohta Venemaal: Aleksei Navalnõi mürgitamine¹, 21. jaanuari 2021. aasta resolutsiooni Aleksei Navalnõi vahistamise kohta², 16. veebruari 2023. aasta resolutsiooni Aleksei Navalnõi ja teiste poliitvangide ebainimlike kinnipidamistingimuste hiljutise halvenemise kohta Venemaal³ ning 20. aprilli 2023. aasta resolutsiooni repressioonide kohta Venemaal, eelkõige Vladimir Kara-Murza ja Aleksei Navalnõi juhtumid⁴,
  - võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 19. veebruaril 2024. aastal Euroopa Liidu nimel tehtud avaldust Aleksei Navalnõi surma kohta,
  - võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni,
  - võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et 16. veebruaril 2024 andsid Venemaa ametivõimud teada 2021. aasta Sahharovi auhinna laureaadi Aleksei Navalnõi surmast; arvestades, et Venemaa ametivõimud ei ole veel andnud teavet tema surma täpsete põhjuste ega asjaolude kohta ning et tema perekonnale anti tema surnukeha meditsiiniekspertiisiks ja matusteks üle alles 24. veebruaril 2024;
- B. arvestades, et Aleksei Navalnõi oli vangistuses viibinud alates 17. jaanuarist 2021, mil ta naasis Venemaale pärast taastumist riiklikult toetatud katsest mõrvata teda rahvusvaheliselt keelatud närvimürgi Novitšokiga; arvestades, et teda oli varem mitu korda kinni peetud ja vahistatud ning talle on väljamõeldud ja poliitiliselt motiveeritud põhjustel mõistetud ebaproportsionaalselt pikad vanglakaristused, et ilmselgelt lõpetada tema poliitiline tegevus ja korrupsioonivastased kampaaniad; arvestades, et teatatud on talle mitmes kurikuulsas vanglas ja karistuskoloonias vangistuse ajal osaks saanud psühholoogilisest survest, meelevaldsest karistamisest, raskest väärkohtlemisest ja piinamisest;
- C. arvestades, et alates Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja algusest on Venemaa režiim märkimisväärselt suurendanud elanikkonna, sealhulgas poliitilise opositsiooni liikmete ja aktiivse kodanikuühiskonna vastu suunatud repressioone, muu hulgas

---

¹ ELT C 385, 22.9.2021, lk 128.

² ELT C 456, 10.11.2021, lk 137.

³ ELT C 283, 11.8.2023, lk 16.

⁴ ELT C, C/2023/450, 1.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/450/oj>.

kriminaliseerides igasuguse sõjast teisitimõtlemise väljendamise;

1. on šokis 16. veebruaril 2024. aastal saadud uudiste pärast, milles teatati, et Aleksei Navalnõi suri ülalpool põhjapolaarjoont asuvas ääre poolses Siberi karistuskoloonias; on seisukohal, et hoolimata Aleksei Navalnõi surma otsesest põhjusest lasub lõppude lõpuks vastutus tema enneaegse surma eest teda lakkamatult taga kiusanud ja ebainimlikult kohelnud Venemaa ametivõimudel;
2. väljendab sügavat kaastunnet Aleksei Navalnõi naisele Julijale ning nende lastele, perekonnale, sõpradele, lähedastele koostööpartneritele ja lugematule arvule toetajatele kogu Venemaal;
3. avaldab austust Aleksei Navalnõile kui poliitilisele liidriks ja silmapaistvale korruptsioonivastase võitluse eestvedajale, kes tänu oma vaprusele, karismale ja oskusele luua partnerlusi saavutas selle, mida küll teised on üritanud saavutada, kuid vähesed suutnud teoks teha: võimestada inimesi, suurendada nende teadlikkust ja panna neid uskuma nende võimesse parandada elutingimusi, muuta ühiskonda ja mõjutada poliitikat;
4. tuletab meelde tema panust kodanikuteadlikkuse arendamisse tõeliste avalike arutelude, poliitiliste kampaaniate, tänavameeleavalduste ja uuendusliku teabevahetuse kaudu, tänu millele leidsid paljud, et ta esindab nägemust teistsugusest Venemaast, kus võim ei ole koondunud kleptokraatliku režiimi kätte, mida kaitsevad sellele allutatud õiguskaitsetöötajad, vaid kus riiki hoiaksid inimesed ja see teeniks inimeste huve;
5. nõuab Aleksei Navalnõi surma täpsete asjaolude ja selle eest vastutajate sõltumatut ja rahvusvahelist uurimist, et tuua tõde päevavalgele ning tagada vastutuse võtmine ja õigluse jalule seadmine;
6. nõuab, et viivitamata ja tingimusteta vabastataks kõik Venemaa poliitvangid, sealhulgas Aleksei Navalnõi ja tema organisatsiooniga seotuse eest kinni peetud isikud, nagu tema advokaadid, ning Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja arvukad vastased, sealhulgas Vladimir Kara-Murza ja Ilja Jašin;
7. mõistab hukka meelevaldsed kümnepäevased vanglakaristused ning ebainimlikud vanglatingimused Venemaal, mida on tõendanud Aleksei Navalnõi juhtum, arvestades et teda väärkoheldi meelega ning talle määrati meelevaldsed karistused, mis kahjustasid tõsiselt tema tervist juba enne 16. veebruari 2024;
8. nõuab tungivalt, et Venemaa ametivõimud lõpetaksid viivitamata piinamise ja muu väärkohtlemise ning meelevaldsete distsiplinaarmetmete kasutamise kõigi kinnipeetavate suhtes ning reformiks kiiresti vanglatingimusi kooskõlas Venemaa kohustustega, mis tulenevad rahvusvahelisest inimõigustealasest õigusest;
9. kutsub Venemaa ametivõime üles tühistama oma rõhuvad õigusaktid, nagu need, millega tsenseeritakse Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja kohta käivat tõest teavet, ning „välisagente“ ja „ebasoovitavaid organisatsioone“ käsitlevad õigusaktid, mis on vastuolus Venemaa põhiseaduse ja rahvusvaheliste kohustustega;
10. kutsub nõukogu üles võtma vastu sanktsioonid vastutavate isikute suhtes, sealhulgas

prokuröride ja kohtunike, vanglatöötajate ja Aleksei Navalnõi enneaegse surma eest vastutavate isikute suhtes, kes osalesid tema vastu algatatud poliitilistel põhjustel toimunud kohtumenetlustes, tema süüdimõistmises ja vangistamises ning kinnipidamistingimuste kujundamises; kutsub nõukogu samuti üles suurendama märkimisväärselt üksikute sanktsioonide sihtmärgiks olevate Venemaa režiimi esindajate arvu ning nõuab, et põhjalikumalt kaalutaks selliste isikute lisamist, kelle on Aleksei Navalnõi korruptsioonivastase võitluse sihtasutus (FBK) tuvastanud režiimi abistajatena, kes aitavad Ukraina-vastast agressioonisõda pidada ja rahastada ning toetada režiimi ellujäämise eesmärgil siserepressioone;

11. väljendab solidaarsust nende Venemaa kodanikega, kes hoolimata totalitaarsetest repressioonidest ja tõsistest isiklikest tagajärgedest leiavad endiselt julgust rääkida tõde, kaitsta inimväärtusi ja näidata maailmale, et on olemas teistsugune Venemaa;
12. väljendab heameelt teadete üle, et Venemaa kodanikud avaldavad austust Aleksei Navalnõile linnades üle kogu Venemaa, ning nõuab tungival, et Venemaa ametivõimud vabastaksid viivitamata kõik, kes on näidanud riiklike repressioonide ohvrite suhtes üles inimlikkust ja solidaarsust; väljendab lootust, et sarnane tegevus jätkub ja see näitab maailmale, et Venemaa rahvas ei toeta kuritegelikku režiimi, mis peab oma naabri Ukraina vastu ebaseaduslikku ja jõhkrat agressioonisõda, rõhub Venemaa rahvast ning sisuliselt hävitab Venemaa rahva turvalise ja jõuka tuleviku väljavaated;
13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Nõukogule, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile ning Venemaa ametivõimudele.